

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hova a lap szellemi
részét illető közlemények, előfizetési és hirdetésidő-
jak küldendők.
Kéziratok nem adódnak vissza.

Feloldó szerkesztő: Eder János.
Kiadó-és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:
Egész évre 8 kor. Fel. 4 kor. Negyed évre 2 ko
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelen minden vasárnap reggel

Csongrád közegészsége.

Irta: **Dr. Koncz Mihály.**

A szomszédban temettek egy leányt: tüdővész volt. Beteg az egyik ur asszony, beteg a másik ur asszony; szép, egészséges, fiatal asszonyok voltak, mi a bajuk? Tüdővész; Csongrádon mindenki köhög, rekedt, harákol, krákog; ez a mindenki egy-egy jelöltje a tüdővésznek. Ha az embernek a lába fáj; itt már tüdővészre kell gondolni. Annyi itt a beteges kinézésű, a sápadt ember; annyi agyomorfajós, idegbajos, vérszegény, hystériás; annyi a beesett arcu, vézna kis gyermek; mind megannyi jelöltje a tüdővésznek. Nagy itt az aratása a halálnak, nagy itt a halandóság.

Pedig ez a nép nem szegény. Szorgalmas, munkás, tehát nem is lehet szegény, Nem is iszákos ez a nép, itt nem dolgozik a generációkat tönkretevő pálinka. Hanem ez a nép tudatlan, nem törődik sem a népben, sem a vezetőiben nincs meg a közszellem, a más jólétének féltése, ápolása. Nem tudják, hogy a magunk javára is leghelyesebben cselekszünk akkor, mikor a köz javát ápoljuk. Nem tudják, hogy az egészség, akár a közegészség, akár az egyes ember egészsége a legnagyobb kincs, amit egyszer veszít el az ember s többé nem nyer vissza soha. Nem tudják hogy az életünk pénzzel ki nem fejezhető, abszolút értéke van.

Csongrád nem egészséges város. Amit a természet adott itt, rontottak rajta az emberek s amit a természet rontott, azt nem javították az emberek. Kiirtották az erdőket, előszeretettel irtogatják a fákat: Itt már a 6 éves fát muszáj kivágni; a magyarnak szurja a szemét, kell szerszámának. Persze aztán sok a por, az eső pedig kevés. Kövezik az utcát; hanem azért a magyar nem a köves uton hajtat, hanem mellette, hogy még nagyobb legyen a por. Sajnálja a lova patáját, még jobban sajnálja a pénzt a patkóra, Hanem a saját egészségét nem sajnálja. Mert a magyar tudatlan; nem tudja, hogy a por rettenetesen árt a tüdőnek, még az ő tüdőjének is (a máséval nem törődik). A magyar köhög, lefekszik, meghal; így is jó. Hanem — amíg fiatal, selyembe jár; mikor meghalt, érebe, selyembe temetkezik. Doktorra nincs pénze; fényes temetésre azonban bőven telik.

Nem hibáztatom a hatóságokat, ők küzdenek az indolenciával. Hanem azért nem árt, ha megszívlelik alábbi javaslataimat. Itt 28.000 ember egészségéről van szó!

1. Minél előbb csináljanak sétateret, üdülőhelyet. Nagy hiba volt a barbárizmussal fölerő hiba volt — a népkert fát kivagdosni. A fát nem kivagdosni kell, hanem megbecsülni, ápolgatni. Hozzanak szabályrendeletet, hogy az utcai fákat csak hatósági engedéllyel szabad kivágnak. A félegyházi uton állé készitendő.

2. A por csökkentése céljából minél hamarébb ki kell köveztetni a forgalmasabb utcákat. A közönséget fel kell kérni, rá kell szoktatni, hogy kocsival a köves uton járjanak és ne mellette. Nyáron a fő utvonalakot szorgalmasan locsoltatni kell. A közönség szabályrendeletileg kötelezendő, hogy nyáron este felé a járdákat vízzel locsolja fel. Viz van, hála Isten elég, csak hasznát kell venni.

3. A nedves, egészségtelen lakásokat, a tüdővész és egyéb nyavalyák fészkeit, irgalmatlanul ki kell lakoltatni. A törvény ez iránt rendelkezéseit szigorúan végre kell hajtani. Rá kell szoktatni a népet, hogy padlós lakásban lakják. Pénze van hozzá elég, csináltathat ilyet is. A lakások ablakai észak felé lehetőleg nem építendő.

4. Ha lágyan két az esti szél ősszel, — Csongrádon legtöbbnyire köbányai illatot hordoz. Mert piszkos a 2—3, 5—6 drb hizó lakása. Hatóságilag kellene ügyeltetni arra, hogy a disznólak rendszeren tisztassanak. Javára válna ez a hizónak is, a gazdájának is. Mindjárt kevesebb lenne a sertésvész. Szabályszerű, mélyített, téglázott pócegyödröket kell építeni minden udvarban. Ezt és az árnyhelyeket minden tavasszal ki kell tisztítani. Kényszerítő erejű szabályrendeleteket kell erre hozni, vagy a törvényhatóságtól kérni. Ha város Csongrád, legyen város.

5. Az élelmiszereket most is vizsgálják ugyan, de a hamisítottakat a bacillus tenyésztőket és egészségrontókat kéréssel szigorúsággal kell büntetni. A tejet kiárusító házaknál a tejjel való bánást és a tehén egészségi állapotát hatóságilag kellene vizsgáltatni. Mert a tifuszt, tüdővészt igen sokszor a beteg tehén, a tisztátalan tejkezelés terjeszti.

Nem kell huzódogni e kényes témáktól vagy pláne leszólni a javításra törekvőket. Nagyon komoly dolgok ezek: közvetlen az egészségbe s közvetve az életbe vágók. A rend és tisztaság — nem fél egészség, hanem maga az egészség. Lejárt már az a kor, amikor az élet tartalma ez volt: enni, inni, korcsmába, templomba járni, s semmivel sem törődni. Ma mindenkinek nem csak dolgozni kell magáért, hanem élni is kell a köztért; ápolni kell a közjólétet, hogy a köz megvédhessen minket, az egyeseket. Az egyes nem oldhatja meg a közegészség problémáit: hanem az összefogó társadalom kiküszöbölheti a tüdővészt, a tifuszt, az idegbajokat s egyéb, a tudatlanság s a tisztátalanság szülte nyavalyákat.

ÚJDONSÁGOK.

— **Személyi hír.** Az elmúlt hét végén Schmidt János csongrádi főesperes papi praelátus kanonok és Korpás Pál szegvári esperes plébános néhány napig városunkba időztek, hogy a plébánia niva-talt megvizsgálják. Ebből az alkalomból felelős szerkesztőnk a plébánosi állás betöltésére nézve kérdést intézett hozzájuk és jelezte, hogy Hegyi Antalt helyezték vissza. Erre nézve a praelátus ur azt mondotta, hogy az kizárt dolog és azt Hegyi maga is tudja, amennyiben egy plébánost, akit már pensionáltak, vissza nem helyezhetik, de szerinte így van a polgári életben is.

Erre nézve felelős szerkesztőnk azt mondotta, hogy igen sok esetet tud: midőn egy pensionatus tisztviselőt reactizáltak, sőt nem egyszer magasabb polcra léptettek elő.

„Hát már pedig ez így van minálunk” mondotta a főtisztelendő praelátus ur.

— **Nyilvános köszönet.** A „Csongrádi Iparosifjusági Közművelődési Egyesület” által 1911. évi szept. 10-én rendezett szüreti ünnepen felülfizettek: Sohr Sándor: 140 fill.; Baranyi István: 120 fill.; Minik Lajosné, Dévai Sándor, özv. Gulyás Lászlóné 1—1 kor. Szendrői József, Faragó István, Kátai B. Miklós, Eke Isiyán Hajdu Teréz, Hajdu Esztiike, Fűri István, Makó János, Hegedüs Sándor: 40—40 fill.; Atkári Urbán, Bálint Ferenc, Udvari István. Sinkó Pál: 20—20 fill.; Szántai Mihály, Szabó András, Nagyistók József. N. N.: 10—10 fill. — Gyümölcsöt adtak: Minik Ninuska, Aása Juliska, Keller Juliska, Papp Annuska, Farkas Mariska, Papp Vicuska és Atkári Urbán. A nemesszívű adakozóknak ez uton mond hálás köszönetet a Cs. Ip. K. E. — Megemlítjük e helyen, hogy az ünnep pálmáját, a nagy és diszes szőlőkuszorut: Mitik Ninuska az ezüst gyümölcsállványt: Gvulyás Annuska, az ezüstnyelű sétabot; Atkári Urbán, az ezüst cukortartót; Minik Julánka a valódi tajtakzipkát; Fűri István az ébresztő órát; pedig: Pinter János nyerte. Az ifjuságnak ezen örök, emlékül szüreti ünnepe fényesen sikerült.

A Csongrádi szinkór heti műsora. Vasárnap szeptember 17-én d. ú. Pücs nagy arányú ingyen, előadás este Cigány, német népszimű 18. Millió világhírű bohóza 19. Balkáni hercegnő nagy új operette 20. Fényes műsorral Cabarett est 21. Artatlan Zsuzsi nagy új operette 22. Vig özvegy nagy operette, 23. Bizta szűz nagy ujdonság 24. d. u. Luxemburg grófia este Liliom Rendkívüli előkészületben: Kis Lord, Herceg kisasszony Sárga liliom.

Panaszos level. Megint panaszokó levelet kaptunk, de megint aláírás nélkül, pedig már egyszer kijelentettük, hogy aláírás nélküli leveleket nem közlünk. De hát annyira közérdekű, hogy meg is jónak látjuk kivonatban ismertetni. Arról szólna ez a level, hogy a mámai jéti iskolánál hanyag munkát végeznek és nincs a tábla bele nézők. Így p. u. az iskolát csak varkolták, de nem mesztették be. Az illető azt mondja, hogy ennek és egyéb ilyen pénzeldobásoknak, meg annak, hogy a nagyréti iskolánál egészségtelen, íhatatlan viz van az lenne az oka mert az előjáróság csak a kapanyelthez ért. Nekünk meg azt nézetünk, hogy ennek nem az előjáróság hanem a gondnokság az oka, kik között még analfabéták is vannak. De hát mit tehet a közönség róla, ha ezek a t. urak annyira ragaszkodnak ehhez a kis hatalomhoz is.

A Szentés csongrádi víciális. A fent físzelt című vasúton a személyközlekedés eddig keservesen volt lebonyolítatható. Sok volt az utas s egyetlen motorkocsit a személyforgalmat nem volt képes lebonyolítani sőt megtörtént, hogy annyi utas jelentkezett a közbeeső megállóhelyeken hogy kilehetett volna fűgészteni a táblát, melyen az a feliratt van: Megtelt. A közigazgatási bizottság megerősésére most az államvasutak-arádi üzletvezetősége akként intézkedett hogy a motorkocsik után 2 személykocsit a gőzmozdony után pedig 3 személykocsit képesíttek. Ez az újítás már életbe is lépett s ha nem is felel meg mindenne is a közleg bizottság kívánalmának, a múlthoz képest mindenestre javulást jelent.

Csikó díjazás. A Csongrádmezőgazdasági Egyesület folyó hó 24-én díjazást rendez. Első díj 100 korona, 2-ik díj 60 korona, 3-ik díj 40 korona és 4-ik díj 30 korona.

Újabb termésbecslés. A földművelésügyi minisztériumiak legújabbán közzétett jelentése szerint a várható ez évi hozám: búzából 48.120.000 méterháza, rozsól 12.790.000 árpából 15.840.000 zabból 15.040.000 kukoricából 33.820.000 és burgonyából 39.640.000 méterháza. A kőrábbi jelentésben búzánál 48.100.000 rőznál 12.900.000 árpánál 15.850.000 zabnál 13.150.000 kukoricánál 33.220.000 burgonyánál 39.210.000 méterháza becsülték az idel termés hozamot.

Szerencsétlenség a vadászaton. Farkas Elemér dorozsmai őrök a napokban a mály vendégúri időző Nagy Sándor (biztos) vadászni ment, a községi vadászterületre. A vadászat azonban balesettel végződött mert Nagy Sándor véletlenül megölte Farkas Elemér karját és pedig olyan szerencsétlenül, hogy az őrököt be kellett szállítani a szegedi kórházba ahol karját amputálták és állapota ma is életveszélyes. A szegedi király ügyészség ügyben megindította az eljárást, mert nem tartja kizártnak, hogy a szerencsétlenséget gondatlanság okozta.

Csaló must eladók. Folyó hó 15-én Tabit Zadányi Károly csongrádi és Mezei (Kurci) Pál pálmostoni lakosok felkerekedtek több bornagykereskedőt és mustot kínáltak megvételre. Mezei Tabit

János halpiac utca 12. számú ház alatti lakosnak adta ki magát és Klein Béának 10 hektoliter mustot adott 26 fillérért, amelyre foglalóul 20 koronát kapott. Utóbb Kleinnek gyanus lett a dolog és puhatozni kezdett az állítólagos Tabit után és akkor meg tudta, hogy csalóval van dolga. Jelentést tett a csendőrségnek aki a tetteseket csakhamar kézre kerítette és náluk a pénzt 80 fillér hűjával megtalálta.

Két csavargó fiu. Az elmúlt vasárnap a rendőrség két körösladányi csavargó fiut letartoztatott akiket ma illetőségi helyükre toloncolnak.

Tűzek. Folyó hó 9-én a Nagyréten Donka János összes széna- és szalma rakományá legett. A két 1200 korona, biztosítva azonban csak 400 koronára volt. Valószínűleg gyújtogatók munkája volt. Folyó hó 12-én a belvárosban Nagy Istók házában egy szalmaboglya megégett. A mellette levő kerítés is tüzet fogott és így a szomszédjának Galambosi Mihálynak szintén elégett a szalmája.

Ha nem akar fiatal gyeuge savanya sört rendeljen Ausländer Jenő sörakcsánál — ahol hordókban, nagy és kis üvegekben, a legjobbat, legolcsóbb árban házhoz szállítva beszerezhet, ugyanott kitűnő fehér és siller borokat tudtálva vagy kimérve.

Egy nő

aki az egészséges bőrápolására ad, szeplőt eltávolítani, viruló, úde és fehér árszint elérni és megtartani óhajt, — az mosakodjék

Steckenjerd —

Liliumtejszappannal —

— a bőrt megvédve —

Bergman és társai, Tolosha, Esztergom, Csongrád, Drábjá 80 fill. kapható minden gyógy-szertár, drogéria, és illatszert üzletben stb.

Színház.

A f. hó 9-én a „Botrány” című 4 felvonásos dráma került színpadra nagyon gyér közönség előtt. Hát már ehhez hozzá vagyunk szokva és hasztalan minden formdvény, a publikum izlését úgy sem változtathatjuk meg. Ma már az igazi művészetnek nincs publikuma, nem csak itt hanem a fővárosban sem; hof a „Nemzeti Színház” kegyetlen kegyverés által szubvención élőködik. Lendvayak, Egriessiek letűntek a horizontról és azok helyét cirkuszi bohócok, artísták foglalták el, szóval romlott az izlés.

Vasárnap két előadás volt, délután „Zsidó honvéd” ment egy csomó gyermekserge jelenlétében. Este 8 órakor Kaldy Gyula „Luxenburg grófia” került színpadra a ház előtt. Az utóbbi években ezt a darabot minden társulat lejátszotta kisebb-nagyobb sikerrel, oly pompás előadást azonban mint a mostani színészeink egy sem produkált. A siker érdeme a közönség kedvencét, Vida Juliskát illeti szép énekéért és sikkes játékaért, vele osztó-

zott a sikerben Erdélyi Anna, aki mint opera diva jól featett. Marossy Géza mint Luxenburg gróf. Miklósy Adám mint festő jók voltak. A herceg szerepében Váradi Izso jeleskedett.

Hétfőn „Cigányszeretem” ment harmadszor: felt ház előtt félhétvárákkal, igen jó előadásban.

Kedden „Sötét pont” ment remek előadásban. Ezuttal is Miklósy Gábor jeleskedett, sok tapsot kapott, meg is érdemelte. Igen jó volt még Székely Sándor mint Brinkmayer Krisztian, aki csak ugyan valóságos Brinkmayer volt. Jó volt Marossy mint Dr. Woodrig. Jól játszottak még Sz. Miklósy Irén, Ligeti Angéla, Lőrincy Enima és Erdélyi Margit.

Szerdán kiválóan szép előadást produkáltak derek színészek szép számú intelligens közönség előtt. Ezuttal a „Muzsikus leány” adták Vida Ilussal a címszerepben. Első sorban is őt kell kiemelnünk, aki igen bájos tehemes leány volt. Gyönyörűen énekelt, kedvvel játszott, szóval elemibe volt. Mészáros Aranka jó festett mint táncosnő. Ligeti Angéla enni való kis herceg volt. Erdélyi Anna, Erdélyi Margit szintén jók voltak. Váradi mint exaltált muzsikus ügyesen játszott. Jók voltak még Vámosy, Marossy és Biro. A közönség az élvezetes estét azáltal értékelte meg, hogy sokat tapsolt, különösen Vida Ilusnak akit számtalanszor hiytak ki a lámpa elé és többször megüvöltött. A tánc betét is nagyon ügyes volt, mindannyi kedvesen mozgott. Weismüller karmester külön érdemli meg dícsérésünket a szakszerű és szép dirigálásért.

A f. hó 14-én Miklósy Gábor felléptével a „Rejtélyes Ember” adták. Ezt a 3 felvonásos borzadalmas színművet De Lorde André és Dinét Alfred, neves francia színműírók írték meg. Ebből a darabról nagyon sokan elhatározták, hogy amennyiben majd megírják az egész darabot, annak minden egyes változása és jelenése annyira idegrázó — szóval borzasztó, hogy ajánlatos a gyenge idegzetűk távolmaradása.

Nálunk is sokan annyit mondtak, hogy ezt a darabot több a világ minden kincséért sem kéznék végig nézni.

Pedig a darab annyien borzalmas éppen olyan borzasztó a doktrina is mely a darabból lesűrődik. Igazán éppén azért mert sokan a darabban előforduló borzalmas jelenetek hatás alatt, nem képesek a doktrínát megérteni, tetjedel jelen kellene foglalkozniuk a színmű tartalmaival. Csak annyit említnék meg, hogy az önző üzleti szellem, melyet Marossy Géza mint Bérzsie Lionel kitűnően adott elő, a Romoly önzetlen tudományos önzés — jelleményvel szemben, melyet Tóth József, mint Dr. Bernárd Zs. elgyógyvász játszott, rettenetesen megbosszulja magát: midőn éppén Bérzsie Lionel lesz az örült testvér bátyja Bérzsie Rémon áldozata. Ami Miklósy Gábort, mint az örült Bérzsie Primon vállalkozó mézműző szereplőt illeti, hát erről kritikát annál kevésbé is írhatunk: mert hiszen oly kitűnően alakított és oly kitűnően adta elő ezt a kimerítő nehéz szerepet, melyhez kritika nem fér. Csakis a magyar „Nemzeti Színház” egy elhunyt nagy művészevel, Halmyval lehetne összehasonlítani, aki a „Pálinka” című életképben a pálinka örültjét játszotta, kinék ez az idegrázó szerep éle-

Használjunk kizárólag első szegedi **Dugonics cipőkrémet** az a legjobb a világon. mert a bőrt puhítja és tartossá teszi Kapható mindenütt.

SALVATOR kiváló bőr- és lithimicos gyógyforrás veses- és hólyagbajoknál, köszvényel, cukorbetegségek, vörhanyag, mesztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz. Kapható ósványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES AGOST Szécsényi Lipóczy Salvatorforrás vállalat Budapest, V. Rüdöl téren 8.

tebe került, Szólhatunk még Lőrincy Esz-tiről, ki most is, mint mindig kitűnő drá-mai színésznek bizonyult. Különb-színészeink egytől-egyig hozzájárultak a nehéz darab megoldásának sikeréhez.

Pénteken „Babuskát” adták másod-szer felhelyéssel. A da Hus ismét elra-gadóan játszott, a többi szereplők a szok-tott bravúrral játszottak.

Csongrád vármegye alispánjától.

Pályázati Hirdetmény.

Csongrád vármegye törvényhatósága kezelése alatt álló Hérgösi Kársz alapít-ványánál megüresedett, ügyzermek ré-szére adományozható egy ösztöndíjas hely betöltése céljából, pályázatot hirdetek és felhívom az ösztöndíjat elnyerő öhaj-tókat, hogy az alapítványi okirat rendelkezéseinek megfelelően felszerelendő kér-vényeiket 1911. évi október hó 12. nap-jának d. u. 4 órájáig Csongrád vármegye törvényhatósági bizottságához címzeten alulírott alispánnál nyújtsák be.

Az alapítványi okiratnak a pályázat feltételeit tartalmazó rendelkezései a kö-vetkezők:

4. §. A 3. §-ban meghatározott módon létesített alapítványban csak azon hazai tanintézeteket látogató növendékek részesülhetnek, kik elemi tanulmányaikat már befejezték, vagy az elemi iskolán felül álló bármely nyilvános hazai tanintézetnek s nevelő intézetnek növendékei, az ala-pítványi ösztöndíjakat az illető növendé-kek tanulmányaikban való jó sikerről előhaladás mellett, azoknak ily hazai nyilvános tanintézetben teljes bevégezéséig élvezendik.

5. §. A szóban forgó alapítványi hely-ek elnyeréséért folyamodó növendékek tartoznak igazolni, hogy magyar nemzet-beliek s Csongrád megyebeli illetőségűek, továbbá, hogy mint jeles tehetségtű tanuló-k kellő erkölcsi viseletet és szorgalmat ta-nusítottak, végre hogy árva- és vagyon-talanok.

8. §. A hagyományozó szüleitől né-ha Hérgösi Kársz Istvántól és Fáv Ku-nigundától negyedizig leszármazó utódok bár nem árva- lelkűek is, az ösztöndíjak elnyerésében mások fölött elsőbbséggel bírnak.

9. §. Az alapítványi helyek elnyeré-sére pályázó növendékek erkölcsi viseletéről, tanulási képességéről és szorgalmá-ról kívánt bizonyítvány azoktól nézve, kik még csak elemi tanulmányaikat végezték be, a községi tanító, vagy tanítói testület meghallgatásával az illető községi iskola-szék által, azokra nézve pedig, kik az elemi iskolán már felülálló bármely nyilvános tanintézetbe vagy nevelő intézetbe vannak felvéve, az illető tanintézet igaz-gatósa által állítandó ki s az ily bizo-nyítványokban különösen kimondandó, vajjon az illető növendéket az iskolai-é- vagy tanintézeti igazgatóság az ösztöndíj elnyerésére, esetleg az ösztöndíjban való további részvételre érdemesnek tartja-e?

Szentes, 1911. szeptember 1-én.

Dr. NAGY alispán.

Hirdetmény.

Az 1884. évi XVII. t. c. 27. §-a ér-telmében közzhírre teszem, hogy Binét Sámuel csongrádi lakos Csongrádon Hun-yadi tér 1. szám alatt szivógázmotoros daráló és szecskévágó telepet öhajjt léte-síteni.

Ez ügyben a helyszíni tárgyalást fo-lyó évi szeptember hó 22-én d. u. 3 óra-kor fogom megtartani.

Felhívom mindazokat, kik a vállalat ellen bármi okból kifogást akarnak emelni hogy kifogásaikat legkésőbb a helyszíni tárgyaláson szóval vagy írásban jelentsék be, mert ellenkező esetben — ha közte-kintetek nem szolgálnak akadályul — az üzlettelep engedélyeztetni fog.

Csongrád, 1911. szept. hó 12-én.

FEKETE főszolgabíró.

Hirdetmény.

Az 1911. évi II. osztályú kereseti adólajstrom 1911. évi szeptember hó 18-ik napjától 1911. évi szeptember hó 25-ik napjáig a számtisztvisi hivatalban közszemlére tételük, hól azt a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti s az ellen azok kik ezen adónem-mel a múlt évben is megrova voltak a lajstrom kite-telének napjától, azok pedig kik ezen adónemmel megrova nem voltak, adótarozásainak az adóköny-vecskéikben történt bejegyzésétől számított 15 nap alatt felszolásait az előjárósághoz benyújthatják.

Kelt Csongrádon 1911. évi szeptember hó 14.

KOVÁCS jegyző.

Hirdetmény.

Az 1911. évi általános jövedelmi pót adólajst-rom 1911. évi szeptember hó 18-ik napjától 1911. évi szeptember hó 25-ik napjáig a számtisztvisi hivatalban közszemlére tételük, hól azt a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti s az ellen azok kik ezen adónem-mel a múlt évben is megrova voltak a lajstrom kite-telének napjától, azok pedig kik ezen adónemmel megrova nem voltak, adótarozásainak az adóköny-vecskéikben történt bejegyzésétől számított 15 nap alatt felszolásait az előjárósághoz benyújthatják.

Kelt Csongrádon 1911. évi szeptember hó 18 n.

KOVÁCS jegyző.

Hirdetmény.

Az 1911. évi Jegyzék adólajstrom 1911. évi szept-ember hó 18-ik napjától 1911. évi szeptember hó 18-ik nap-jáig a számtisztvisi hivatalban közszemlére tételük, hól azt hivatalos óráig alatt bárki megtekintheti s az ellen azok kik ezen adónemmel a múlt évben is megrova voltak a lajstrom kite-telének napjától, azok pedig kik ezen adónemmel megrova nem voltak, adótarozásainak az adóköny-vecskéikben történt bejegyzésétől számított 15 nap alatt felszolásait az előjárósághoz benyújthatják.

Kelt Csongrádon 1911. évi szeptember hó 18 n.

KOVÁCS jegyző.

Aki gyomorrajós, bélbeteg, étvágytalan lescványodáshoz hajlandó használja a számos év óta jónak bizonyult **gyomorsót, Schaumann** gyógyszerésztől **Stockerauban**.

Aki szabályozni és épségben tartani akarja jó emésztését, használja a **Schaumann-féle gyomorsót**, tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében, mily jól éri magát.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a fölösleges **gyo-morsavat és előmozdítja az emésztést**. Egy doboz ára 1 kor. 50 fillér.

Gyomorsó-pasztillák kényelmes s kellemes, ugyanazon hatást teszik, mint a gyomorsó. Ára tarsolyonként 3 phiolával 4. 10 gyomorsó-pasztillával kor. 1.50. Postai székül-dés legkevesebb 2 doboz megrendelésnél — után-vétel — **Schaumann** gyógyszerész **Stockerau-ban**. Kapható minden gyógyszerertárban.

Schaumann gyógyszerész Stockerauban

Hat fontos cikk!

**Szén
Mész
Cement
Műtrágya
Gépolaj
Nyersolaj**

legjobb beszerzési forrás

Klár Andor Részv. Társ.

Debrecen, Piac utca 77. szám.

Bankosztályunk bankügyleteket, Mű-szaki osztályunk műszaki ügyleteket bonyolít le.

Hirdetmény.

Értesítenek a szőlőbirtokosok, mi-szerint az általános szüret folyó hó 20 án veszi kezdét.

Aki ezen határidő előtt szüretel, 500 koromáig terjedhető pénzbüntetéssel fog büntetettini.

Csongrád, 1911. évi szeptember hó 13.

Községi Előjáróság.

Bádogos

tanoncnak egy ügyes fiu felvétetik **Liber-man Ódon** bádogos mesternél.

Gyomorhajban szenvedőknek

Mindazoknak, akik akár meg-fázás, gyomor elrontás, nehezen emészthető, forró, hideg ételek, vagy rendetlen életmód által

Gyomorkatarást, gyomorgöres vagy el-nyálkalkodást

kaptak, ajánljuk a legjobb házi-szert, amelynek kitűnő hatása évek óta ki van próbálva. Es ez a

Hubert Ullrich-féle

Növény bort,

Es a növénybor jeles gyógyszernek tá-lált növények és igen jó borból készült, erősíti, élteit az emésztési szervek az emberben. A növénybor eltávolítja az emésztési savakat és sikeresen moz-dítja elő az egészséges ver köpződését

Az idejében használt növényor, elhárítja már csirájában a gyomor rosszul létet. Ne késsen tehát senki annak idejében való használatá-val. Előjélei főfajás, felbűfögés, gyomorgöres, felfuódás és hany-inger, ezek az előjelek régi gyo-morhajnál erősebben lépnek fel azonban nehánvszori használá után teljesen elmúlnak.

Székrekedés és annak kellemet-len következzyei u. m. szoru-lás, kólik, szemnobogás, álmatlan-ság és vérképvődés a máj és lép körül a növény óbor által gyorsan megszűnik. Az növénybor meg-szünteti az étvágytalanságot és eltávolítja könnyű székelés álta az emésztetlen anyagot a gyomos és belekből.

Sovány, sápadt kinésés, vérszegénység, olgyengülés rendszeres következmé-nyei a rossz emésztésnek, kóros vérképvődés és beteg álla p májnak. Az étvágytalanság azu ota. állapot és kedélylehangoltság ide gyakori főfajás, éjjeli nyugtá g ság emésztí meg az embereket. lam növénybor a gyenge életerősön-nek ad friss életerőt. A növény A bor fokozza az étvágyat, előseg k az emésztést és gyarapodást sie y teti a vérképvődést, csillapítja a t idegeket és életkedvet ad. Tet médek köszönő levél gazolja az

Növénybor kapható 3-4 koronás

üvegekben, u. m. Csongrádon Kiskunfélegyházán, Alpáron Csépa, Kunszentmárton Csab, Cstüd, p., Bántálva, Orosháza Szentes ugyszintén minden na-gyobb és kisebb gyögvszertárak-ban.

Minden magyarországi gyögys-zertárban, szétküldési eredeti ár-ban bárhová.

Utánzásoktól ovakodjunk és kér-jünk kizárólag

HUBERT ULLRICH-féle Növénybort.

Az én gyógyborom nem titkos szer; alkotrészei: Malagabor 450', borszesz 100', Glycerin 100', vörös bor 240', csetebogvós sav 150', cseresnyesav 320', Fenchl, anisz féle helénagyökér, amerikai erőgyökér, encion kalmuszgyökér a 10.0. E-eket az alkotrészeket kel összekeresni.

Felosztatik 400 hold kitűnő barna homok szántó Pestmegyei Kecel községben. Holdja 500 korona. Most fizetendő tizedrészt két év alatt kéttized, többi törlesztéses kölcsön.

GAUZER ÖDÖN KALOCSA
5, 10, 25, 120 holdas és nagyobb tanyás homok birtokok Pestmegyében olcsón eladók, elegendő vételár tizedrésze.

GAUZER ÖDÖN KALOCSA
2 hold homok szegény embernek is eladó 120—200 koronával azontul pénzes munkában részestül.

GAUZER ÖDÖN KALOCSA.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy **réz- és vasbutor gyáramat ARADON Józsóf főherceg ut II. szám helyeztem át**, ahol

réz- és vasbutorokat

a legegyszerűbbtől a legmodernebb kivitelben készítek.

Vidéki megrendeléseket is pontosan teljesítek.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradtam illő tisztelettel

Garai Károly

Értesítés.

Van szerencsém a nagydemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy nálam a **legdivatosebb és a legmagasabb igényeknek** megfelelő

térfi-ruha

készül a lehető legszolidabb árk mellett.

Ajánlom továbbá **dus választéku magyar és angol szövet raktáromat.**

Amidőn a n. é. közönség kegyes pártfogását kérem, maradtam teljes tisztelettel:

Medgyesi Ferenc

férfi szabó
szabó ipari szakoktató.

Figyelem!

50.00 pár ozipó

4 pár cipő 8 korona 50 fillér.

Több nagy gyár fizetési zavarokban vannak és annak következtében megbízást nyertem arra néve, hogy ezen nagy tömeg cipőt az előállítás költségein alul gyorsan adjam el. Adok tehát bárkinek 2 pár ur- és 2 pár női fűzős cipőt akár barna, akár fekete bőr, erősen szögesítve talppal, legújabb divatu cipőt. Mind a 4 pár csak 8 kor. 50 fillér.

Szétküldés utánvétellel.

J. Gell. cipő-szétküldés Neu-Santes. No 17.

Nem megfelelő kicserélünk vagy a pénzt visszaküldjük.

16225. sz. 1911.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei Temesvári Szt Mihály országos vásár

folyó évi szeptember hó 28-ától bezárólag október hó 2-áig fog megtartatni. Mindenféle állat felhajtása az országos vásár szeptember hó 28-ától, esütörtökön reggeli 5 órától kezdve van megengedve.

Temesvárott, 1911. évi aug. hó 23.

A városi főkapitányságtól:

Beé Ferenc, főkapitány

Az egész országban minden gazdánál dicséretet és nagy megelégedést aratnak

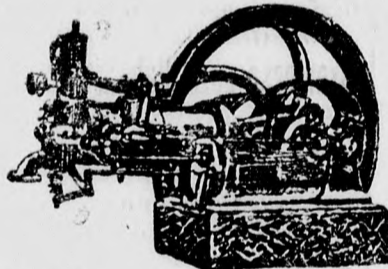
BENZIN ÉS NYERSOLAJ MOTOROS CSÉPLŐKÉSZLETEK

Minden gazda maga kezelheti, nem kell gépész sem hatósági engedély

Rendkívül olcsó és tiszta piacképes cséplés, már 4 lóerejű gépeknél is egész 20 lóerőig

Motorainkkal a községben a házak között az udvarban szabad csépleni

Szíves figyelmébe! Minden gazda, ki egy motoros cséplőkészlet beszerzésének még csak gondolatával is foglalkozik, kérje egy levelező-lapon képes árjegyzékünket — ingyen és bérmentesen küldjük — és abban oly fontos adatokat talál, hogy azonnal mind-ahol teljesen tájékozva lesz.

Bérmentes szállítás az ország minden állomásra.

Legújabban megállapított igen előnyös árak és kényelmes feltételek

Levelezim:

KELLNER ANTAL ÉS FIÁ Budapest, váci-ut 4.

Jó ruhához jó szappant használjunk!

Finom fehérneműjének, drága lepedőinek, finom csipkéinek és hímzéseinek mosásához csakis tiszta jó szappant használjon. Győződjön meg róla, hogy az igazán kitűnő szappan használatát milyen előnyös. A saját érdekében kérjük, hogy az összes szappánok közül a legjobbat, a "SCHICHT-SZARVAS" MOSÓSZAPPANT vásárolja.

Az Ön háztartásában semmi sem olyan rossz, hogy azt könnyezzen szappannal kellene mosni. Mossa minden "SCHICHT-SZARVAS" MOSÓSZAPPANNAL, mert legnagyobb kiadósága folytán ez a legolcsóbb szappan.

Mossunk csakis Schicht-szappannal!

A ruha kétszer olyan sokáig fog eltartani mint az előtti és még akkor is olyan lesz, mintha teljesen új volna. A "SCHICHT-SZARVAS" MOSÓSZAPPAN nemcsak hogy a szennyet távolítja el, hanem konzerválja a szövetet és a színeknek új fényt és új kinezést kölcsönöz. Meggátolja, hogy a ruha a mosásnál összeremjen vagy szétessenek és ez annak tulajdonítható, hogy ezen szappan hideg vízben is teljesen feloldódik és vele könnyen moshatunk. Ügyeljünk a "SCHICHT" névre is a "SZARVAS" jégvár, mely minden darabon látható.